

**ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. М.І. ПИРОГОВА**

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**МОДЕРНІЗАЦІЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ
ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ВІДПОВІДНО ДО ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ
УКРАЇНСЬКОГО І СВІТОВОГО РИНКІВ ПРАЦІ**

Тези доповідей
навчально-методичної конференції
26 лютого 2025 року

Вінниця – 2025

**Навчально-методична конференція
МОДЕРНІЗАЦІЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ
ВИЩОЇ ОСВІТИ ВІДПОВІДНО ДО ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ
УКРАЇНСЬКОГО І СВІТОВОГО РИНКІВ ПРАЦІ**

Тези доповідей
навчально-методичної конференції
м. Вінниця, 26 лютого 2025 року

У збірнику висвітлено проблеми розвитку академічної свободи та академічної відповідальності в умовах інтернаціоналізації вітчизняної медичної освіти та її інтеграції до європейського освітнього простору; відповідності освітніх програм тенденціям розвитку спеціальностей, вітчизняного і світового ринків праці; врахування галузевого й регіонального аспектів у визначенні цілей і програмних результатів навчання; стандартизації підготовки здобувачів вищої освіти; студентоцентрованого підходу та формування індивідуальної освітньої траєкторії майбутніх медичних фахівців; удосконалення внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти; розвитку кадрового потенціалу реалізації вітчизняних освітньо-професійних та освітньо-наукових програм.

Збірник розрахований на всіх працівників медичної галузі.

Острівський В. А.

**ФОРМУВАННЯ ІНТЕГРАЛЬНИХ ЗВ'ЯЗКІВ МІЖ ПРЕДМЕТАМИ
ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ПРЕДМЕТІВ «МЕДИЧНА ХІМІЯ»
ТА «БІООРГАНІЧНА ХІМІЯ» У МЕДИЧНИХ УНІВЕРСИТЕТАХ
ЯК ВАЖЛИВИЙ ФАКТОР КОМПЛЕКСНОЇ ПІДГОТОВКИ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Предмети «Медична хімія» та «Біоорганічна хімія» викладаються на першому курсі, входять до групи теоретичних природничих наук та є початковою ланкою підготовки здобувачів медичної вищої освіти, на яких опирається викладання фундаментальних дисциплін у подальші роки навчання. Разом з «Медичною біологією» та «Медичною фізицою» ці предмети закладають основу розуміння сутності явищ, подій та процесів у людському організмі як нормальніх, так і патологічних. Ці три дисципліни первого року навчання нерозривно пов'язані між собою, взаємно доповнюють один одного та інтегровані між собою. Для прикладу, осмотичні явища та поверхневий натяг рідин представлені у «Медичній біології» та «Медичній фізиці» на початку курсу, у «Медичній хімії» всередині курсу первого семестру. Такі зв'язки між предметами (так звані горизонтальні зв'язки) є дуже важливими у комплексній підготовці майбутнього лікаря та сприяють створенню, розумінню цілісної картини світу. Такі зв'язки необхідно у майбутньому ще більш ретельно шукати, широко представляти та окремо наголошувати при викладанні, адже вони сприяють глибшому розумінню кожного з предметів, особливо, практичному їх застосуванню. Наприклад, поверхнево активні антисептики у хіургії.

Особливої уваги заслуговує також вибудування зв'язків між предметами, що вивчаються на різних курсах – вертикальні зв'язки. Наприклад, предмет «Біоорганічна хімія» первого року навчання закладає основу розуміння складу, будови, властивості та перетворення органічних сполук, на чому формується зв'язок «Статичної Біохімії» з «Динамічною» на другому курсі та «Клінічної Біохімії» на третьому, не кажучи про абсолютну більшість предметів, серед яких найбільш пов'язана з «Фізіологією Людини» та «Фармакологією». Доповнюють, допомагають більш детально встановлювати такі зв'язки між предметами, звісно, вибіркові дисципліни.

Послідовність вивчення дисциплін у перші три роки навчання давно сформувалась та у більшості країн однакова. Вона відзначається однією важливою рисою при усіх відмінностях, які існують, - принципом «від простого до складного». Тобто спочатку вивчають теоретичні основи (фундаментальні дисципліни), на яких ґрунтуються спеціалізовані, на яких практичні та вузько спеціалізовані. Проте часто можна зустріти випадки відходження від вище вказаних принципів. Наприклад, здобувачі вищої освіти на фармацевтичному факультеті починають вивчати предмет «Медична Біохімія» при незавершенному курсі «Органічної хімії» паралельно, що створює цілу низку ускладнень у їх засвоєнні. Наприклад, тема «Амінокислоти. Білки.» вивчається на початку «Медичної Біохімії», але вкінці «Органічної хімії». На такі випадки слід звертати особливу увагу та намагатись виправити шляхом зміни програм, їх узгодження, інтеграції, розділення у часі.